

СПЕЦИАЛНИ БИБЛИОТЕКИ НА ПОСТОЯННИТЕ НАУЧНИ ЗВЕНА НА БАН НАИМЕНОВАНИЯ, ПРОМЕНИ, ХРОНОЛОГИЯ НА ДВИЖЕНИЕТО НА ФОН- ДОВЕТЕ, ОРГАНИЗАЦИОННА ПРИНАДЛЕЖНОСТ

ст.н.с. д-р Мария Аргирова-Герасимова, E-mail: exch4@cl.bas.bg

Първата филиална библиотека на Българската академия на науките (БАН) се създава през 1942 г. като книжовна сбирка към Службата за български речник, по-късно, от 1949 г. Институт за български език. Изграждането на академичната библиотечна мрежа започва след 1946 г. Част от специалните библиотеки на постоянните научни звена (СБ на ПНЗ) на БАН се откриват през същата година към новосъздадените академични подразделения - институти, лаборатории, центрове, като този процес продължава и до наши дни. Други са учредени в края на XIX век и първата половина на XX век към национални институции и се присъединяват към БАН след 1946 г. Трета част от специалните библиотеки излизат извън академичната библиотечна мрежа заедно с академичното звено, към което функционират. Не е малък броят и на специалните библиотеки, които се обединяват и променят наименованията си. За продължителния исторически период специалните библиотеки претърпяват промени, свързани както с организационната им принадлежност, така и с техните названия. Доброто управление на библиотечните фондове изисква максимална достоверност за наличността и местонахождението на библиотечните документи. Но в инвентарната документация на ЦБ и в сводните азбучни и систематични каталози настъпващите изменения не са отразявани и информацията за тях е неактуална и недостоверна. Специалните библиотеки са посочени според първоначалните им наименования; не са нанасяни текущи корекции и не е отразено движението на фондовете в и извън академичната библиотечна мрежа. Често съкращенията са не само неясни, но са и неточни и не представят местонахождението на библиотечните документи. Това създава значителни трудности както за читателите, така и за библиотекарите. Уточненията стават особено необходими не само за осигуряване на оптимално читателско обслужване, но и във връзка с предприетото мащабно провеждане на вторичен подбор, инвентаризация на библиотечните документи и тяхната ретроконверсия и представяне в електронния каталог на Централната библиотека.

Настоящият материал има за цел да отрази в хронологичен аспект промените в наименованията на специалните библиотеки, да уточни движението на фондовете, тяхното пренасочване в академичната библиотечна мрежа, където днес се съхраняват, или предаването им на други библиотеки в София и страната. Наименованията на библиотеките-притежатели са представени в азбучен ред и са изписани така, както са отбелязани в инвентарната документация и на каталожните картички - обикновено със съкращения, които в повечето случаи не съответстват на официалните наименования. Затова след съкращението в скоби се изписва академичното звено, в чиято библиотека се намират библиотечните документи. В случаите, когато фондовете са преминали към институт с друго наименование, в текста се дават необходимите пояснения за промените, настоящия статут и наименование на специалната библиотека и мястото на съхранение на фонда или сбирката.

АД (Централна библиотека)

Специализирана сбирка в Централна библиотека, създадена през 1969 г. на базата на дарения от Посолството на САЩ в София в периода 1969-1986 г.

АИМ (Археологически институт с музей)

Библиотека на Археологическия институт с музей, създадена през 1948 г. Тя е наследник на две библиотеки: тази на Народния музей, основана през 1893 г., и тази на Българското археологическо дружество, основано през 1901 г., от 1920 г. Археологическия институт с библиотека. През 1948 г. двете институции се обединяват, присъединяват се към системата на БАН като Археологически институт с музей и библиотека. Библиотеката при Археологическия музей има статут на филиална за библиотеката при АИМ и териториално е обособена.

Арх. (Централна библиотека)

Специализирана сбирка, основана през 1950 г. към Архивния институт на БАН, по-късно Научен архив, а от 1972 г. влиза в състава на Центъра за научна информация с Централна библиотека и Научен архив (ЦНИ с ЦБ и НА). От 1993 г. Научният архив е самостоятелно звено на БАН. Библиотечният фонд е обособен като специализирана колекция в Централната библиотека.

Арх., археол. (Археологическия институт с музей)

Библиотека на Археологическия институт с музей.

Арх. муз. (Национален археологически музей)

Библиотека на Националния археологически музей. Филиална библиотека на библиотеката при Археологическия институт с музей.

Архит. (Център по архитектурознание)

Библиотека на Център по архитектурознание, създадена през 1949 г. Съхранява се в Техническата библиотека на Централната лаборатория по мехатроника и приборостроене.

Виж и СТИГА.

Астр., астрон., астроном. (Институт по астрономия)

Библиотека на Института по астрономия, основана през 1958 г.

БАБ (Централна библиотека)

Лична библиотека на акад. Ангел Балеvски, съхранявана в Централната библиотека.

Балк., балкан. (Институт по балканистика)

Библиотека на Института по балканистика, основана през 1964 г.

ББ (Централна библиотека)

Лична библиотека на акад. Марко Балабанов, съхранявана в Централната библиотека.

ББл.С (Централна библиотека)

Лична библиотека на акад. Благовест Сендов, съхранявана в Централната библиотека.

БВИ (Централна библиотека)

Лична библиотека на Вичо Иванов, писател, съхранявана в Централната библиотека.

БВСт (Централна библиотека)

Лична библиотека на акад. Васил Д. Стоянов, съхранявана в Централната библиотека.

БГР (Централна библиотека)

Лична библиотека на Георги Ризов, съхранявана в Централната библиотека.

Биол., биолог.

До 1962 г. - специализирана сбирка на Института по обща биология и антропология на БАН, от 1963 г. Институт по физиология на растенията "Акад. Методи Попов"(ИФР). През 1950 г. към него се присъединява фондът на библиотеката при Института по приложна биология. През 1950-1952 г. сбирките по агробиология, горска биология и биохимия преминават съответно в библиотеките при Института по растениевъдство, Института за гората и Централната биохимична лаборатория днес Институт по молекулярна биология. Този фонд със наименование "биол." не е свързан с библиотечния фонд на Библиотеката по биология при Института по експериментална морфология и антропология с музей, която също носи съкращението "биол.". Но еднаквото съкратено наименование на два различни фонда към три отделни специални библиотеки изисква допълнителни справки за установяване на мястото за съхранение на библиотечните документи в зависимост от годината на тяхното инвентриране и пренасочване.

Биол., биолог. (Институт по експериментална морфология и антропология с музей)

Фонд на основаната през 1978 г. нова библиотека чрез сливане и обединение на фондовете на библиотеките на Института по морфология, на Централната лаборатория по хелминтология, на Института по обща и сравнителна патология и на Централната лаборатория по регенерация. Днес Библиотека по биология към Института по експериментална морфология и антропология с музей.

Биомех. (Институт по механика)

Библиотечна сбирка, създадена през 1963 г. при Научната група в Лабораторията по биомеханика, по-късно Институт по механика и биомеханика, Институт по техническа механика, от 1972 г. Институт по механика.

Биофиз. (Централна лаборатория по биомедицинско инженерство)

Библиотечен фонд, създаден през 1967 г. при Централната лаборатория по биофизика, от 1994 г. Институт по биофизика. През 1983 г. фондът се разделя между библиотеката при Института по молекулярна биология и тази на Научноизследователската лаборатория по уредостроене и автоматизация на биологичния експеримент (НИУЛАБЕ), по-късно Централна лаборатория по биоприборостроене и автоматизация (ЦЛБА), от 1994 г. Централна лаборатория по биомедицинско инженерство “Проф. Иван Даскалов” (ЦЛБМИ).

Биохим. (Институт по молекулярна биология)

Фонд, създаден през 1960 г. към библиотеката на Централната биохимична лаборатория, от 1972 г. Институт по биохимия, от 1977 г. Институт по молекулярна биология.

БК (Централна библиотека)

Лична библиотека на Феликс Каниц, почетен чуждестранен член на Българското книжовно дружество, съхранявана в Централната библиотека.

БМ (Централна библиотека)

Лична библиотека на проф. Никола Милев, съхранявана в Централната библиотека.

БМЧ (Централна библиотека)

Лична библиотека на д-р Марин Чолаков и инж. Кирил Чолаков, съхранявана в Централната библиотека.

БНД (Централна библиотека)

Лична библиотека на проф. Николай Дилевски, съхранявана в Централната библиотека.

БНМ (Централна библиотека)

Лична библиотека на проф. Найден Мончев, съхранявана в Централната библиотека.

Бот. ботан. (Институт по ботаника)

Библиотека на Института по ботаника, основана през 1948 г. на базата на специализирана сбирка, създадена през 1889 г. в Ботаническият отдел на Естествоисторическия музей.

Ботан. град. (Институт по ботаника)

Библиотечна сбирка при Ботаническата градина, създадена през 1889 г. при Ботаническата градина на Естествоисторическия музей. През 1963 г. се присъединява към фонда на Института по ботаника.

Ботев**Виж Ботев-Левски****Ботев-Левски (Институт по история)**

Библиотечен фонд, създаден през 1945 г. към Института “Ботев-Левски” при БАН. През 1948 г. преминава към Комитета за наука, изкуство и култура. През 1952 г. отново се присъединява към БАН като библиотека към секция “Възраждане” на Института по история, от 1960 г. се обединява с фонда на библиотеката на Института по история.

БРР (Централна библиотека)

Лична библиотека на проф. Руси Русев, съхранявана в Централната библиотека.

БСМх (Централна библиотека)

Лична библиотека на акад. Стоян Михайловски, съхранявана в Централната библиотека.

БСт (Централна библиотека)

Лична библиотека на Станимир Станимиров, историк, съхранявана в Централната библиотека.

БТП (Централна библиотека)

Лична библиотека на н. с. Татяна Полянска, съхранявана в Централната библиотека.

БТТ (Централна библиотека)

Лична библиотека на проф. Тома Томов, съхранявана в Централната библиотека.

БХА (Централна библиотека)

Лична библиотека на инж. Христо Александров, съхранявана в Централната библиотека.

Бълг. ез. (Институт за български език)

Библиотека на Института за български език, основана през 1942 г. като книжна сбирка при Служба за български речник. От 1949 г. Институт за български език.

Вазов (Библиотечната сбирка е извън академичната библиотечна мрежа)

Обособена библиотечна сбирка в библиотеката на Института за литература. През 1976 г. се предава на музей "Иван Вазов", институцията извън системата на БАН.

Варна (Централна библиотека)

Библиотечна сбирка до 1975 г. в Творческия дом на БАН във Варна. От 1976 г. след проведена инвентаризация книгите са предадени на Централната библиотека.

Вет. мед., ветеринар. мед. (Институт по експериментална морфология и антропология с музей)

Сбирка, създадена през 1948 г. към Института по ветеринарна медицина, по-късно Институт по обща и сравнителна патология. От 1978 г. се влива във фонда на новосъздадената Библиотека по биология при Института по експериментална морфология и антропология с музей.

Вод., водно стоп. (Централна лаборатория по мехатроника и приборостроене)

Създадена през 1951 г. като библиотечна сбирка към секция "Водно стопанство" на Техническият институт, от 1961 г. Институт по водни проблеми. Днес сбирка във фонда на Техническата библиотека на Централната лаборатория по мехатроника и приборостроене.

Възраждане (Институт по история)

Обособена сбирка в библиотечния фонд на Института по история.

Външна полит. (Централна библиотека)

Специализирана сбирка, създадена през 1976 г. при Института по международни отношения и социалистическа интеграция след обединение на Научноизследователския център за Азия и Африка, Института за външна политика "Иван Башев", Научния институт по проблемите на социалистическата интеграция и Центъра за конюнктура на външните пазари. През 1992 г. предадена на Централната библиотека.

Генет. (Институт по генетика)

Библиотека на Института по генетика "Акад. Дончо Костов." Основана през 1910 г. към Софийската земеделска опитна станция. През 1955 г. се слива с библиотеката при Института по растениевъдство. През 1961 г. преминава към системата на Академията за селскостопански науки, след 1977 г. - в системата на БАН като Институт по генетика "Акад. Дончо Костов".

Геогр., географ. (Географски институт)

Библиотека на Географския институт, основана през 1960 г.

Геодез. (Централна лаборатория по висша геодезия)

Библиотека на Централната лаборатория по висша геодезия, основана през 1956 г.

Геол., геолог. (Геологически институт)

Библиотека на Геологическия институт "Акад. Страшимир Димитров", основана през 1947 г. на базата на специализирана сбирка на Естественоисторическия музей, създадена през 1889 г.

Геофиз. (Геофизичен институт)

Библиотека на Геофизичния институт "Акад. Любомир Кръстанов", създадена през 1959 г.

ГМИ (Институт по океанология)

Библиотечна сбирка, основана през 1977 г. при секция ГМИ (Група за морски изследвания). През 1979 г. се присъединява към фонда на библиотеката на Института по океанология “Фри-тъф Нансен”, Варна.

Гора (Институт за гората)

Библиотека на Института за гората, основана през 1954 г.

Гр. (Централна библиотека)

Специализирана сбирка от графични издания, съхранявана в Централната библиотека.

ГФК (Институт за космически изследвания)

Библиотечна сбирка в секция ГФК (Група по физика на космоса), от 1969 г. в Централна лаборатория за космически изследвания, от 1987 г. в библиотеката на Института за космически изследвания.

Демогр. (Център за изследване на населението)

Библиотека на Института по демография, основана през 1991 г., от 2002 г. Център за изследване на населението.

Дс. (Централна библиотека)

Специализирана сбирка от дисертации, защитени в България, съхранявана в Централната библиотека.

Език. ред. (Институт за български език)

Специализирана сбирка в секция “Езикова редакция”, по-късно присъединена към фонда на библиотеката на Института за български език.

Екол. (Централна лаборатория по обща екология)

Библиотека на Централната лаборатория по обща екология (ЦЛОЕ). Основана през 1969 г. към Комисия по защита на природата (КЗП), по-късно Научно-координационен център по опазване на обкръжаващата среда (НКЦООС), от 1989 г. Институт по екология, от 1996 г. Централна лаборатория по обща екология (ЦЛОЕ).

Експ. мед., експерт. мед. (Институт по невробиология)

Специализирана сбирка, създадена през 1947 г. към Института по експериментална медицина, от 1960 г. Институт по физиология, от 2007 г. Институт по невробиология.

Енерг. (Библиотечната сбирка е извън академичната библиотечна мрежа)

Създадена като библиотечна сбирка през 1957 г. към Централния научноизследователски институт по електрификация и електрическа промишленост при Министерството на електрификацията и мелиорацията. През 1960 г. се присъединява към БАН като библиотека към новоосновения Институт по енергетика, по-късно се оформя като сбирка в Техническата библиотека на Централна лаборатория по мехатроника и приборостроене. От 1964 г. Институтът и неговата библиотечна сбирка преминават към Министерството на енергетиката.

Енцикл. (Научноинформационен център “Българска енциклопедия”)

Библиотека на “Българска енциклопедия”, създадена през 1955 г., от 2003 г. Научноинформационния център “Българска енциклопедия”.

Етн., етногр. (Етнографски институт с музей)

Библиотека на Етнографския институт с музей, основана през 1906 г. при Българския етнографски музей, от 1949 г. Етнографски институт с музей при БАН.

Жив., животн. (Библиотечната сбирка е извън академичната библиотечна мрежа)

Създадена през 1946 г. като библиотечна сбирка при Института по животновъдство. От 1962 г. излиза от системата на БАН и преминава към Академията за селскостопански науки и нейната Централна селскостопанска библиотека (ЦССБ), днес Център за научно-техническа информация при Националния център за аграрни науки.

Зоол. (Институт по зоология)

Библиотека на Института по зоология, основана през 1947 г. на базата на специализирана сбирка, създадена през 1889 г. в Естественоисторическия музей.

Зоол. гр., зоол. град. (Библиотечната сбирка е извън академичната библиотечна мрежа)

Библиотеката е изградена към Зоологическата градина (извън системата на БАН). През 1946 г. се включва в системата на БАН като самостоятелна институция, през 1949 г. се присъединява към библиотеката на Института по зоология. През 1966 г. излиза от системата и преминава към Столичен градски народен съвет и съответно към Зоологическата градина.

Изд. (Централна библиотека)

Сбирка, основана през 1950 г. През 1995 г. фондът се предава на Централната библиотека.

Изк., изкуств., изобр. (Институт за изкуствознание)

Библиотека на Института за изкуствознание, създадена през 1947 г.

Икон. (Икономически институт)

Библиотека на Икономическия институт, създадена през 1949 г.

Имун. (Институт по биология и имунология на размножаването)

Библиотека на Института по биология и имунология на размножаването "Акад. Кирил Братанов". Основана през 1939 г. към Института по изкуствено осеменяване при Министерството на земеделието. От 1977 г. е в системата на БАН.

Инст. библ. (Централна библиотека)

Специализирана сбирка в областта на библиотечно-информационните науки към Методичния кабинет (МК) на Централната библиотека, след 1990 г. сектор "Специални библиотеки на ПНЗ на БАН". Обособена е като самостоятелна колекция във фонда на Централната библиотека.

Ист., истор. (Институт по история)

Библиотека на Института по история, създадена през 1948 г.

ИФР (Институт по физиология на растенията)

Библиотека на Института по физиология на растенията "Акад. Методи Попов". Основана през 1948 г. като Библиотека на Института по обща биология, от 1964 г. Институт по физиология на растенията "Акад. Методи Попов".

ИХА (Институт по хидро-и аеродинамика)

Библиотека на Института по хидро- и аеродинамика - Варна, основана през 1971 г. към секция "Хидродинамика" на Института по корабостроене, от 1990 г. - Институт по хидро- и аеродинамика. От 2004 г. е в системата на БАН.

Катедра, кат. (Централна библиотека, Институт за философски изследвания)

Създадена през 1956 г. като сбирка към Катедрата по марксизъм, по-късно Лекторат за чужди езици, от 1997 г. Център за обучение. Фондът е предаден в библиотеката на Института за философски изследвания и в Централната библиотека.

КЗП (Централна лаборатория по обща екология)

Сбирка, основана през 1969 г. към Комисията за защита на природата (КЗП), по-късно: Научен координационен център по опазване на обкръжаващата среда (НКЦООС), Научен координационен център по опазване и възпроизводство на обкръжаващата среда (НКЦОВС), ЦОС (Център за околната среда), Институт по екология. От 1996 г. Централна лаборатория по обща екология (ЦЛОЕ).

КИПС (Централна лаборатория по обща екология)

Сбирката е създадена през 1957 г. към звеното Комисия за изучаване на производителните сили (КИПС). През 1969 г. КИПС излиза от системата на БАН и преминава към Комитета за планиране с част от фонда. Останалата част се разделя между Централната библиотека и библиотеката при Комисията за защита на природата (КЗП), по-късно Научен координационен център по опазване на обкръжаващата среда (НКЦОС), Научен координационен център по

опазване и възпроизводство на обкръжаващата среда (НКЦВОС), ЦОС (Център за околната среда), Институт по екология, от 1996 г. Централна лаборатория по обща екология (ЦЛОЕ).

Клин мед. (Библиотечната сбирка е извън академичната библиотечна мрежа)

Сбирка, основана през 1947 г. при Института по клинична и обществена медицина. През 1960 г. Институтът излиза от системата на БАН, като част от фонда се предава на Централната библиотека на БАН. Основната част се прехвърля в Централната медицинска библиотека.

Кр. (Централна библиотека)

Специализирана сбирка от картографски издания в Централната библиотека.

Косм. (Институт за космически изследвания)

Библиотека на Института за космически изследвания, основана през 1974 г.

Лекторат, лект. (Централна библиотека, Център за обучение)

Библиотека при Лектората, създадена през 1956 г., днес Център за обучение. По-голямата част от фонда се съхранява в Централната библиотека.

ЛЕТМ (Централна лаборатория по минералогия и кристалография)

Специализирана сбирка, изградена от 1980 г. в Централната библиотека. През 1985 г. е предадена в библиотеката при Лабораторията по експериментална и техническа минералогия (ЛЕТМ), по-късно Институт по приложна минералогия, днес Централна лаборатория по минералогия и кристалография (ЦЛМК).

Лит., литер. (Институт за литература)

Библиотека на Института за литература, основана през 1948 г.

Магнитна обсерватория (Геофизичен институт)

Специализирана сбирка към Магнитната обсерватория в Панагюрище, създадена през 1971 г. През 1977 г. се присъединява към фонда на библиотеката на Геофизичния институт “Акад. Любомир Кръстанов”.

Мат. (Институт по математика и информатика)

Библиотека на Института по математика и информатика, създадена през 1953 г.

Метал., металозн. (Институт по металознание)

Библиотека на Института по металознание “Акад. Ангел Балевски”, създадена през 1973 г.

Метеор. (Национален институт по метеорология и хидрология)

Библиотека на Националния институт по метеорология и хидрология (НИМХ), основана през 1894 г. при Дирекция на метеорологията към Министерството на просвещението. От 1982 г. е в системата на БАН.

Мех., механ. (Институт по механика)

Библиотека на Института по механика, основана през 1973 г.

Микр., микроб., микробиол. (Институт по микробиология)

Библиотека на Института по микробиология, основана през 1948 г.

Минерал. (Централна лаборатория по минералогия и кристалография)

Библиотека на Централната лаборатория по минералогия и кристалография (ЦЛМК), основана през 1984 г.

МК (Централна библиотека)

Специализирана сбирка в областта на библиотечно-информационните науки към Методичен кабинет (МК) на Централната библиотека, след 1990 г. - сектор “Специални библиотеки на ПНЗ на БАН.” Обособена като самостоятелна колекция във фонда на Централна библиотека.

Мол. биол. (Институт по молекулярна биология)

Библиотека на Института по молекулярна биология, основана през 1960 г.

Морф., морфол. (Институт по експериментална морфология и антропология с музей)

Специализирана сбирка, създадена през 1953 г. към Института по морфология. През 1978 г.

фондът се обединява с фондовете на библиотеките при Института по сравнителна патология и при Централната лаборатория по хелминтология и се създава нова Библиотека по биология към Института по експериментална морфология и антропология с музей.

Муз. (Институт за изкуствознание)

Специализирана сбирка, създадена през 1949 г. при Института за музика, по-късно Институт за музикознание. През 1988 г. се присъединява като обособена сбирка към фонда на Библиотека на Института за изкуствознание.

НАМ (Археологически институт с музей)

Библиотека на Националния археологически музей. Филиал на библиотеката при Археологическия институт с музей.

Наукозн. (Център по наукознание и история на науката)

Библиотека на Центъра по наукознание и история на науката, основана през 1981 г.

Н. секр., науч. секр. (Централна библиотека)

Специализирана сбирка при Научния секретариат на БАН. През 70-те години се предава в Централна библиотека.

НИЛУАБЕ (Централна лаборатория по биомедицинско инженерство)

Създадена като библиотека при Научноизследователска лаборатория по уредостроене и автоматизация на биологичния експеримент (НИУЛАБЕ). През 1983 г. фондът се разделя между библиотеките на Института по физика и Централна лаборатория по биоприборостроене и автоматизация (ЦЛБА), от 1994 г. Централна лаборатория по биомедицинско инженерство "Проф. Иван Даскалов" (ЦЛБМИ).

НИМХ (Националния институт по метеорология и хидрология)

Библиотека на Националния институт по метеорология и хидрология (НИМХ), основана през 1894 г. при Дирекция на метеорологията към Министерството на просвещението. От 1982 г. е в системата на БАН.

НИЦАА (Централна библиотека)

Библиотечна сбирка, създадена през 1968 г. при Научноизследователския център за Азия и Африка. През 1979 г. излиза от системата на БАН и преминава към Института за международни отношения и социалистическа интеграция. През 1991 г. фондът се предава на Централна библиотека.

НКЦООС (Централна лаборатория по обща екология)

Сбирка създадена през 1969 г. на базата на предаден фонд от Комисия за защита на природната среда (КЗП). От 1986 г. - Научен координационен център по опазване и възпроизводство на обкръжаващата среда (НКЦОВОС), по късно Научен координационен център по опазване на обкръжаващата среда (НКЦООС). От 1996 г. Централна лаборатория по обща екология (ЦЛОЕ).

НПМ (Национален природонаучен музей)

Специализирана сбирка, създадена през 1889 г. към Естественоисторическия музей на Княз Фердинанд I Сакскобургготски. През 1947 г. преминава към Института по зоология. От 1952 до 1974 г. библиотека на Природонаучния музей. През 1974 г. - библиотека при Националния природонаучен музей, към която се присъединява и част от фонда на библиотеката на Института по зоология.

НСК (Централна библиотека, Централна лаборатория по обща екология)

Сбирка при Националната стопанска комисия (НСК), по-късно Комисия за изучаване на производителните сили (КИПС). През 1969 г. част от библиотечния фонд се предава на Централната библиотека, друга - в НКЦОВОС, днес Централна лаборатория по обща екология (ЦЛОЕ). Трета част е в Комисията по планиране извън системата на БАН.

Океан. (Институт по океанология)

Библиотека на Института по океанология - Варна, основана през 1977 г.

ООН (Централна библиотека)

Специализирана сбирка на изданията на Организацията на обединените нации (ООН), предадена през 1992 г. на Централната библиотека.

Пед., педагог. (Библиотечната сбирка е извън академичната библиотечна мрежа)

Специализирана сбирка, основана през 1950 г. към Педагогическия институт на базата на предаден фонд от Министерството на Народната просвета. През 1960 г. към него се присъединява библиотеката на Института по физическо възпитание и училищна хигиена. През 1964 г. Институтът заедно с библиотеката излиза извън системата на БАН и влиза в състава на Министерство на просветата, днес Министерство на образованието и науката. От 2006 г. библиотечният фонд е предаден на Централната научно-техническа библиотека.

Печат. (Централна библиотека)

Библиотечна сбирка на Издателството на БАН, създадена през 1950 г. През 1995 г. се присъединява към фонда на Централната библиотека.

ПМ (Национален природонаучен музей)

Виж **Национален природонаучен музей**.

Почва, почвен, почвозн. (Библиотечната сбирка е извън академичната библиотечна мрежа)

Библиотечна сбирка, създадена през 1947 г. при Почвения институт. През 1960 г. се обединява с библиотеката при Института по почвознание и агротехника и излиза извън системата на БАН. След 1961 г. фондът преминава към Централната селскостопанска библиотека (ЦССБ), днес Център за научно-техническа информация при Националния център за аграрни науки.

Право (Институт за правни науки)

Библиотека на Института за правни науки, основана през 1948 г.

Преслав (Библиотечната сбирка е извън академичната библиотечна мрежа)

Специализирана сбирка към Археологическата база в Преслав, създадена през 1963 г., филиал на библиотеката при Археологическия институт с музей. След 1980 г. се отделя като самостоятелна и излиза от системата на БАН.

Псих. (Институт по психология)

Библиотека на Института по психология, основана през 1992 г.

Раст., растен. (Библиотечната сбирка е извън академичната библиотечна мрежа)

Библиотеката е създадена през 1910 г. към Софийската земеделска опитна станция, от 1921 г. Централен земеделски изпитателен институт. През 1955 г. преминава в системата на БАН, към Института по растениевъдство. След 1961 г. излиза от системата на БАН и фондът преминава към Централната селскостопанска библиотека (ЦССБ), днес Център за научно-техническа информация при Националния център за аграрни науки, а малка част от него се предава през 1976 г. на библиотеката при Института по генетика "Акад. Дончо Костов".

Реген., регенер. (Институт по експериментална морфология и антропология с музей)

Специализирана сбирка, основана през 1964 г. към Централната лаборатория по регенерация. През 1978 г. се присъединява към фонда на новосъздадената Библиотека по биология при Института по експериментална морфология и антропология с музей.

Рибовъдство (Библиотечната сбирка е извън академичната библиотечна мрежа)

Библиотека, основана през 1932 г. във Варна чрез сливане на библиотеката при Морската биологична станция и Ихтиологическата станция. През 1961 г. библиотеката се включва в системата на БАН и се предава на Централния научноизследователски институт по рибовъдство и риболов. През 1963 г. Институтът излиза от системата на БАН и се присъединява към Академията за селскостопански науки, а библиотеката - към Централната селскостопанска библиотека (ЦССБ), днес Център за научно-техническа информация при Националния център за аграрни науки.

Св.Б., Sv.B. (Централна библиотека)

Специализирана сбирка за издания на Световната банка, предадена през 1992 г. на Централната библиотека.

Св. стоп. (Централна библиотека)

Специализирана сбирка, основана през 1987 г. към Института по световно стопанство и международни икономически отношения. През 1992 г. е предадена на Централната библиотека.

Сл. (Централна библиотека)

Специализирана сбирка в Централната библиотека, създадена през 1988 г., на базата на дарение от Организационния комитет на X Международен конгрес по славистика, проведен в София през същата година.

Смирненски (Институт за литература)

Библиотечна сбирка във фонда на библиотеката на Института за литература.

СО (Централна библиотека)

Специализирана сбирка от справочни издания в Централната библиотека.

Соц., социол. (Институт по социология)

Библиотека на Института по социология, създадена през 1968 г.

Срав. пат. (Институт по експериментална морфология и антропология с музей)

Специализирана сбирка, създадена през 1948 г. към Института по ветеринарна медицина, по-късно Институт по обща и сравнителна патология. От 1978 г. се влива във фонда на новосъздадената Библиотека по биология при Института по експериментална морфология и антропология с музей.

СТИГА (Централна лаборатория по мехатроника и приборостроене)

Специализирана сбирка, основана през 1949 г. към Института по градоустройство и архитектура. През 1962 г. част от фонда преминава към библиотеката на Държавния комитет за строителство и архитектура. Останалата част остава в библиотеката при Секцията по теория и история на градоустройството и архитектурата (СТИГА), от 1994 г. Център по архитектурознание. Фондът се съхранява като самостоятелна сбирка в Техническата библиотека на Централната лаборатория по мехатроника и приборостроене.

Техн. (Централна лаборатория по мехатроника и приборостроене)

Специализирана сбирка, основана през 1948 г. към Техническия институт, днес Техническа библиотека на Централната лаборатория по мехатроника и приборостроене.

Тракол. (Институт по тракология)

Библиотека на Института по тракология, създадена през 1982 г.

ФВУХ (Библиотечната сбирка е извън академичната библиотечна мрежа)

Специализирана сбирка, основана през 1942 г. към Централния медико-педагогически институт при Министерството на народната просвета. През 1952 г. се присъединява към БАН като библиотека към Института за физическо възпитание и училищна хигиена (ФВУХ). През 1960 г. библиотеката се слива с тази на Педагогическия институт. През 1964 г. Институтът заедно с библиотеката излиза от системата на БАН и се присъединява към Министерство на просветата, днес Министерство на образованието и науката. От 2006 г. библиотечният фонд е предаден на Централната научно-техническа библиотека.

Физ. (Институт за ядрени изследвания и ядрена енергетика)

Библиотека по физика на Института за ядрени изследвания и ядрена енергетика, създадена през 1946 г.

Физ. на атмосфер. (Геофизичен институт)

Специализирана сбирка, основана през 1959 г. към Секцията по физика на атмосферата и геофизика при Физическия институт. От 1960 г. присъединена към библиотеката на Геофизичния институт "Акад. Любомир Кръстанов".

Физ. реактор (Институт за ядрени изследвания и ядрена енергетика)

Специализирана сбирка в Библиотеката по физика на Института за ядрени изследвания и ядрена енергетика.

Физиол. (Институт по невробиология)

Основана през 1947 г. като Библиотека на Института по експериментална медицина, от 1960 г. Институт по физиология, от 2007 г. Институт по невробиология.

Физиол. раст. (Институт по физиология на растенията)

Основана през 1948 г. като Библиотека на Института по обща биология, от 1964 г. Институт по физиология на растенията “Акад. Методи Попов”.

Виж **ИФР**.

Фил., филос. (Институт за философски изследвания)

Библиотека на Института за философски изследвания, основана през 1949 г.

Фолк. (Институт за фолклор)

Библиотека на Института за фолклор, основана през 1977 г.

Хелм., хелминт. (Институт по експериментална морфология и антропология с музей)

Специализирана сбирка, създадена през 1954 г. при Централната лаборатория по хелминтология. През 1978 г. се присъединява към фонда на новосъздадената Библиотека по биология на Института по експериментална морфология и антропология с музей.

Хидрол., хидролог. (Национален институт по метеорология и хидрология)

Библиотека на Националния институт по метеорология и хидрология. основана през 1894 г. при Дирекция на метеорологията към Министерството на просвещението. От 1982 г. е в системата на БАН.

Хим. (Институт по органична химия с Център по фитохимия)

Библиотека по химия на Института по органична химия с Център по фитохимия, основана през 1949 г.

Хран. (Библиотечната сбирка е извън академичната библиотечна мрежа)

Специализирана сбирка, създадена през 1960 г. при Института по хранене. През 1973 г. излиза извън системата на БАН и преминава към Центъра по хигиена.

Хум. мед., хуман. мед. (Институт по невробиология)

Специализирана сбирка, създадена през 1947 г. към Института по експериментална медицина, от 1960 г. Институт по физиология, от 2007 г. Институт по невробиология.

Ц (Централна библиотека)

Библиотека на царската фамилия: княз Александър Батенберг, цар Фердинанд I Сакскобургготски, цар Борис III, царица Йоанна, княгиня Евдокия, княгиня Надежда, предадена в Централната библиотека през 1948 г. и обособена като самостоятелна колекция.

Център за обучение

Специализирана сбирка в Центъра за обучение, основана през 1956 г.

ЦИЛКИ (Институт за космически изследвания)

Специализирана сбирка, основана през 1969 г. при Централната изследователска лаборатория за космически изследвания (ЦИЛКИ), от 1987 г. Институт за космически изследвания.

ЦЛБИ (Централна лаборатория по биомедицинско инженерство)

Библиотека на Централната лаборатория по биомедицинско инженерство “Проф. Иван Даскалов, основана през 1983 г.

ЦЛБХ (Институт по молекулярна биология)

Специализирана сбирка, създадена през 1960 г. към Централната биохимична лаборатория (ЦЛБХ), от 1972 г. Институт по биохимия, от 1977 г. Институт по молекулярна биология.

ЦНИЛ (Институт по експериментална морфология и антропология с музей)

Специализирана сбирка, основана през 1960 г. при Централната научноизследователска лаборатория (ЦНИЛ). През 1964 г. фондът се разделя между библиотеките на Института по микробиология и Института по сравнителна патология, по късно Институт по обща и сравнителна патология. През 1978 г. фондът на Института по обща и сравнителна патология се присъединява към фонда на новосъздадената Библиотека по биология при Института по експериментална морфология и антропология с музей.

ЦОС (Централна лаборатория по обща екология)

Специализирана сбирка, създадена през 1969 г. към Центъра за околна среда (ЦОС), по-късно Научен координационен център за опазване и възпроизводство на обкръжаващата среда (НКЦОВС), днес Централна лаборатория по обща екология (ЦЛОЕ).

Чит. (Централна библиотека)

Специализирана сбирка в Централната библиотека.

ЯВОРОВ (Библиотечната сбирка е извън академичната библиотечна мрежа)

Специализирана сбирка в библиотеката на Института за литература. През 1963 г. излиза от системата на БАН и се предава на Музей “П. К. Яворов”.